

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/117/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520201448
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7520201448.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobkýň: 1/ C. Y., L.. XX.XX.XXXX, J. T. - J. XX, 2/ T. Y., L.. XX.XX.XXXX, J. T. - J. XX, obe zast. JUDr. Monika Marjanovič, advokátka, so sídlom v Košiciach, Urbánkova 1562/6, proti žalovanému: Blackside, a.s., IČO: 48 191 515, so sídlom v Bratislave, Plynárenská 7, zast. AK Herceg, s.r.o., IČO: 35 890 240, so sídlom v Bratislave, Košická 56, o určenie neexistencie záložného práva, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že záložné právo zriadené na nehnuteľnostiach registrovaných na Okresnom úrade Košice - okolie, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XX pre katastrálne územie Kokšov - Bakša, obec Kokšov - Bakša, okres Košice - okolie ako parcela registra „C“:
- rodinný dom, súp. č. XX, postavený na parc. č. XXX,
- parc. č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 542 m²,
- parc. č. XXX/1 záhrada o výmere 882 m²,
vo vlastníctve žalobkyne v 1. rade o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1 k celku, na základe Zmluvy o zriadení záložného práva a mandátnej zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou v 1. rade a Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 05.05.2011 n e e x i s t u j e.

II. Žalobkyne v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu proti žalovanému s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne doručili tunajšiemu súdu žalobu o určenie neexistencie záložného práva spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, predmetom ktorej sú nehnuteľnosti uvedené na LV č. XX k. ú. Kokšov - Bakša. Žalobou sa žalobkyne domáhajú určenia, že záložné právo zriadené na týchto nehnuteľnostiach neexistuje. Zároveň žiadali priznať náhradu trov konania.

2. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnili tým, že žalobkyňa v 2. rade ako dlžník na strane jednej s právnym predchodcom žalovaného - Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom na strane druhej uzatvoril dňa 05.05.2011 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len ako „zmluva o úvere“) na sumu 28.000,- €. Druh poskytnutého úveru bol úver na bývanie. Žalobkyňa v 1. rade s právnym predchodcom žalovaného - Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako záložným veriteľom uzatvorila dňa 05.05.2011 Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam uvádzanými vo výroku uznesenia a mandátnu zmluvu. Zmluva o úvere je s ohľadom na charakter subjektov, ktoré ju uzatvárali, spotrebiteľskou zmluvou. Na takýto vzťah je preto potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (ďalej len „OZ“) upravujúce režim spotrebiteľských zmlúv (§ 52 a nasl. OZ) v znení účinnom v čase vzniku zmluvného vzťahu a ustanovenia § zák. č. 250/2001 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Právny predchodca žalovaného - Slovenská sporiteľňa, a.s., (ďalej aj „SLSP“) zaslala

žalobkyni v 2. rade dokument s názvom - Posledná výzva na zaplatenie omeškaných splátok úveru pred začatím dražby nehnuteľnosti zo dňa 04.11.2014. Z výzvy vyplýva, že k 04.11.2014 bola žalobkyňa v 2. rade v omeškaní so splácaním úveru už 354 dní a omeškané splátky boli vo výške 2.018,40 €. SLSP zaslala žalobkyni v 2. rade dokument s názvom - Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 30.01.2015. Týmto dokumentom SLSP vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 29.01.2015 a požadovala od žalobkyne v 2. rade úhradu pohľadávky vo výške 29.810,48 € do 15 dní. Z formulovania Poslednej výzvy zo dňa 04.11.2014 v spojení s úkonom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 30.01.2015 je zrejmé, že SLSP pristúpila k zosplateniu preto, že žalobkyňa v 2. rade sa dostala do omeškania ku dňu 04.11.2014 vo výške 2.018,40 €, a toto omeškanie trvalo viac ako 354 dní (skoro 1 rok), a že žalobkyňa v 2. rade na možnosť zosplatenia výslovne upozornil. Z výpisu z úveru žalobkyne v 2. rade vyplýva, že od splátky splatnej dňa 15.8.2013 žalobkyňa v 2. rade neuhradila splátky úveru v plnej výške a poslednú splátku úveru vo výške 11,52 € uhradila dňa 15.04.2014. Preto je zrejmé, že s poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka premlčacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti splátky za mesiac október 2013, t. j. od 15.10.2013 (omeškanie 354 dní ku dňu 4.11.2014). Pohľadávka zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.05.2011 sa stala premlčanou dňa 16.10.2016. Ak sa súd nestotožní s dátumom od ktorého začala plynúť premlčacia lehota tak ako je vyššie uvedené, mali za to, že ak v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ako je tomu aj v tomto prípade (oznámenie zo dňa 30.01.2015), nie je uvedený údaj o tom, pre ktorú splátku došlo k zročnosti dlhu, pri mnohosti omeškaných splátok a následnej zročnosti celého dlhu je potrebné za nesplnenú splátku, odo dňa zročnosti ktorej začne plynúť premlčacia doba, považovať splátku, s ktorou bol žalobkyňa v 2. rade v omeškaní tri mesiace pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru (30.01.2015), t. j. od 15.10.2014. V danom prípade by došlo k premlčaniu pohľadávky ku dňu 16.10.2017. Pohľadávka zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.05.2011 sa tak stala premlčanou dňa 16.10.2016, alternatívne 16.10.2017.

3. Uviedli ďalej, že Slovenská sporiteľňa, a.s. zaslala žalobkyni v 2. rade Oznámenie o postúpení pohľadávky s dátumom 13.12.2017. Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalobkyni v 2. rade, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky č. 1216/2017/CE zo dňa 8.12.2017 bola postúpená pohľadávka zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.05.2011 na spoločnosť Silverside, a.s. Spoločnosť Silverside, a.s. zaslala žalobkyni v 2. rade Oznámenie o postúpení pohľadávky s dátumom 02.04.2019. Spoločnosť Silverside, a.s. oznámila žalobkyni v 2. rade, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 01.04.2019 bola postúpená pohľadávka zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.05.2011 na spoločnosť žalovaného. Žalovaný zaslal žalobcom v 1. a 2. rade Oznámenie o začatí výkonu záložného práva s výzvou na sprístupnenie predmetu dražby za účelom znaleckého ohodnotenia s dátum 11.12.2019.

4. Zároveň podali žalobu o určenie v zmysle ust. § 137 pís. c/ CSP. Namietali premlčanie pohľadávky žalovaného a premlčanie výkonu záložného práva. Majú na určení naliehavý právny záujem, pretože rozhodnutie súdu môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu záložného práva, teda jeho výmazu v katastri nehnuteľnosti a bez takého rozhodnutia by bolo právne postavenie žalobkyne v 1. rade neisté v tom, či na jeho nehnuteľnosti viazne záložné právo žalovaného. Rozsudok súdu o neexistencii záložného práva je spôsobilou listinou na zápis v katastri záznamov bez ďalšieho a také rozhodnutie je správa katastra povinná akceptovať. Žalobcovia v 1. a 2. rade majú na určení neexistencie záložného práva naliehavý právny záujem, pretože bez tohto určenia na nehnuteľnostiach bude naďalej viazať záložné právo v prospech žalovaného, ktoré však pre neho nemá žiaden význam, keďže je premlčané, neplatné a teda nevykonateľné. Žalobkyňa v 1. rade nemá žiadny iný spôsob, akým by sa domáhala výmazu tohto záložného práva, ktoré ho obmedzuje pri scudzovaní nehnuteľností. Vychádzajúc z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 21. decembra 2010 sp. zn. 21Cdo/2185/2009, ak sa záložca dôvodne dovolal premlčania záložného práva, je nepochybné, že záložný veriteľ sa už nemôže domôcť predaja alebo iného speňaženia zálohu a teda ani uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku zo speňaženia zálohu a že záložné právo nemôže naďalej byť spôsobilým právnym prostriedkom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Záložné právo sa nepremlčuje skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá. Záložné právo slúži na zabezpečenie práva veriteľa na splnenie záväzku dlžníkom, ktorý dlžníkovi vyplýva zo záväzkového právneho vzťahu (§ 552 Obč. zák.). Záložné právo má k tomuto záväzkovému právnemu vzťahu akcesorickú povahu. To znamená, že vznik a trvanie záložného práva nerozlučne súvisí so zabezpečenou pohľadávkou. Záložné právo pristupuje k pohľadávke ako jeho zabezpečovací prostriedok a posilňuje ho. Pohľadávka

a záložné právo ju zabezpečujúce sú natoľko navzájom späté, že nemožno s nimi samostatne nakladať. S akcesorickým charakterom záložného práva k pohľadávke súvisí aj premlčanie záložného práva. Záložné právo podlieha premlčaniu tak, ako každé iné právo.

5. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovia súdu priložili: Zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 05.05.2011, Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zo dňa 05.05.2011, Výpis z LV č. XX okres Košice - okolie, kat. úz. Kokšov - Bakša, obec Kokšov - Bakša, Výzvu na zaplataenie omeškaných splátok zo dňa 04.11.2014, Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.01.2015, Výpis z úveru od 14.10.2011 do 11.01.2018, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 13.12.2017, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 02.04.2019, Oznámenie o začatí výkonu záložného práva z 11.12.2019, Výzvu na sprístupnenie predmetu dražby za účelom znaleckého ohodnotenia z 03.01.2020, Oznámenie o dobrovoľnej dražbe z 28.02.2020, z ktorého je zrejmé, že dražba sa mala konať dňa 30.03.2020.

6. O návrhu na vydanie neodkladného opatrenia súd rozhodol uznesením sp. zn. 20Csp/117/2020 zo dňa 12.03.2020 tak, že žalovanému uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, predmetom ktorej sú nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva č. XX pre katastrálne územie Kokšov - Bakša, obec Kokšov - Bakša, okres Košice - okolie ako parcela registra „C“ rodinný dom, súp. č. XX, postavený na parc. č. XXX, parc. č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 542 m², parc. č. XXX/1 záhrada o výmere 882 m², vo vlastníctve žalobkyne v 1. rade o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

7. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný včas odvolanie.

8. Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 5CoCsp/40/2020 zo dňa 22.07.2020 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

9. Okresný súd Košice - okolie rozsudkom zo dňa 18.05.2021 žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalobkyniam v 1/ a 2/ rade. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že premlčaním záložného práva záložné právo nezaniká.

10. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobkyne.

11. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 19.05.2022 sp. zn. 3CoCsp 61/2021 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vo všeobecnosti platí, že premlčaním právo nezaniká, ale stáva sa len podmieneným a v prípade riadneho uplatnenia námietky premlčania ide o tzv. naturálnu obligáciu a právo tak nemožno platne priznať. V prípade záložného práva však došlo k odklonu od tohto tradičného chápania premlčania, keď sa v poslednom čase ustálil záver, že pri premlčaní záložného práva sa možno úspešne domáhať na súde určenia jeho neexistencie. Tento záver prezentoval napríklad aj Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku sp. zn. 21Cdo/2185/2009 zo dňa 21.12.2010, Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 41Co/80/2019 zo dňa 20.02.2020, Okresný súd Pezinok v rozsudku sp. zn. 5C/257/2011 zo dňa 03.06.2013, Okresný súd Humenné v rozsudku sp. zn. 6C/15/2013 zo dňa 13.06.2013 ako aj Krajský súd v Košiciach v rozsudku sp. zn. 6Co/260/2017 z 28.8.2018 v znení rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, na ktoré poukazovali aj žalobkyne v podanom odvolaní, s čím sa treba so zreteľom na vyhodnotenie skutkového stavu ako aj správne právne posúdenie veci jednoznačne vysporiadať.

12. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 08.09.2022, ktorého sa nezúčastnili žalobkyne, ale zúčastnil sa ho ich právny zástupca. Nedostavil sa žalovaný, ale dostavil sa jeho právny zástupca. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal v neprítomnosti strán sporu. Právna zástupkyňa žalobkyň na pojednávaní zotrvala na podanej žalobe. Právny zástupca žalovaného žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

13. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

14. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

15. Žalobkyňa v 2. rade ako dlžníčka uzavrela s právnym predchodcom žalovaného - Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom dňa 05.05.2011 Zmluvu o splátkovom úvere (úver na bývanie) č. XXXXXXXXXX (ďalej len ako „zmluva o úvere“) na sumu 28.000,- €. Zmluvou o zriadení záložného práva zo dňa 05.05.2011 uzavretou medzi právnym predchodcom žalovaného - Slovenskou sporiteľňou, a. s. a žalobkyňou v 1. rade bola zabezpečená pohľadávka z vyššie uvedenej Zmluvy o úvere a zmluvné strany zriadili záložné právo k nehnuteľnostiam vedených na LV. XX k. ú. Kokšov -Bakša.

16. Právny predchodca žalovaného Slovenská sporiteľňa, a.s. výzvou zo dňa 04.11.2014 označenou ako posledná výzva na zaplatenie omeškaných splátok úveru pred začatím dražby nehnuteľnosti vyzval žalobkyňu v 2. rade na úhradu dlžných splátok úveru vo výške 2.018,40 € do 15 dní odo dňa doručenia výzvy s poučením, že ak tak žalobkyňa v 2. rade neurobí, vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru a pristúpi k realizácii dobrovoľnej dražby.

17. Právny predchodca žalovaného Slovenská sporiteľňa, a.s. výzvou zo dňa 30.01.2015 označenou ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ oznámila žalobkyňi, že banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 29.01.2015 a vyzvala žalobkyňu na úhradu pohľadávky v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy.

18. Právny predchodca žalovaného Slovenská sporiteľňa, a.s. výzvou zo dňa 13.12.2017 označenou ako „Oznámenie o postúpení pohľadávky“ oznámil žalobkyňi v 2. rade, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 08.12.2017 banka postúpila pohľadávku na spoločnosť Silverside, a.s.

19. Právny predchodca žalovaného spoločnosť Silverside, a.s. výzvou zo dňa 02.04.2019 označenou ako „Oznámenie o postúpení pohľadávky“ oznámil žalobkyňi v 2. rade, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 01.04.2019 postúpil pohľadávku na terajšieho žalovaného.

20. Žalovaný podaním zo dňa 11.12.2019 oznámil žalobkyňiam začatie výkonu záložného práva a súčasne ich vyzval na sprístupnenie predmetu dražby za účelom znaleckého ohodnotenia.

21. Z výpisu z LV č. XX, okres Košice - okolie, obec Kokšov - Bakša, kat. úz. Kokšov - Bakša je zrejmé, že výlučnou vlastníčkou nehnuteľností uvedených vo výroku I rozhodnutia je žalobkyňa v 1. rade. V časti B vlastníci a iné oprávnené osoby v poznámke (okrem iných) P 42/18 zo dňa 08.02.2018 je uvedené - oznámenie o začatí výkonu záložného práva spoločnosťou Silverside, a. s. zo dňa 24.01.2018 - č. z. 22/18 a v ďalšej poznámke P611/2019 zo dňa 13.12.2019 je uvedené oznámenie o začatí výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby žalovaným, č. z. 538/19.

22. Žalovaný podaním zo dňa 03.01.2020 vyzval žalobkyne na sprístupnenie predmetu dražby za účelom znaleckého ohodnotenia - nový termín.

23. Z oznámenia o dobrovoľnej dražbe zo dňa 28.02.2020 je zrejmé, že dňa 30.03.2020 sa mala uskutočniť dražba nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania.

24. Z pripojeného spisu vedenom pod sp. zn. 17Csp/18/2018 sa žalovaný - spoločnosť Blackside, a.s. proti žalobkyňi v 1. rade domáhal zaplatenia sumy 36.721,91 € s prísl., na základe vyššie uvedenej zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 05.05.2011. Súd v tomto konaní uzavrel, že premlčacia doba na uplatnenie pohľadávky uplynula najneskôr dňa 15.10.2017, a keďže bola žaloba podaná až dňa 26.01.2018 a žalovaná vzniesla námietku premlčania, súd žalobu zamietol. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.12.2020. V konaní vedenom pod sp. zn. 17Csp/18/2018 tunajší súd uzavrel, že premlčacia doba na uplatnenie pohľadávky uplynula najneskôr dňa 17.10.2017. Súd je týmto rozhodnutím viazaný.

25. Podľa ust. § 151a Občianskeho zákonníka záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva, ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

26. Podľa ust. § 151b ods. 1,2 Občianskeho zákonníka záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo

zákonom. Zmluva o zriadení záložného práva na hnutelnú vec sa nemusí uzatvoriť v písomnej forme, ak záložné právo vzniká odovzdaním veci podľa tohto zákona. V zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje, a záloh.

27. Podľa ust. § 151e ods. 2 Občianskeho zákonníka záložné právo k nehnuteľnostiam, bytom a nebytovým priestorom vzniká zápisom v katastri nehnuteľností, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

28. Podľa ust. § 151 j) ods. 1 Občianskeho zákonníka ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka záložné právo zaniká

- a) zánikom zabezpečenej pohľadávky,
- b) zánikom všetkých vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, na ktoré sa záložné právo vzťahuje,
- c) ak sa záložný veriteľ vzdá záložného práva,
- d) uplynutím času, na ktorý bolo záložné právo zriadené,
- e) vrátením vecí záložcovi, ak záložné právo vzniklo odovzdaním veci,
- f) ak záložca previedol záloh v bežnom obchodnom styku v rámci výkonu predmetu podnikania alebo ak bol v čase prevodu alebo prechodu zálohu nadobúdateľ zálohu pri vynaložení náležitej starostlivosti dobromyseľný, že nadobúda záloh nezaťažený záložným právom,
- g) ak záložca previedol záloh a zmluva o zriadení záložného práva určuje, že záložca môže záloh alebo časť zálohu previesť bez zaťaženia záložným právom,
- h) iným spôsobom dohodnutým v zmluve o zriadení záložného práva alebo vyplývajúcim z osobitného predpisu,
- i) ak sa vykonalo bez ohľadu na rozsah uspokojenia veriteľa.

30. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej v § 101 až 100. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

31. Podľa § 100 ods. 2 Obč. zák. veta prvá premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

32. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

33. Žalobkyne sa domáhali určenia, že záložné právo, ktoré vzniklo na základe záložnej zmluvy uzavretej medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalobkyňou v 2. rade neexistuje, a to z dôvodu premlčania pohľadávky žalovaného a premlčania výkonu záložného práva.

34. S poukazom na právny názor odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, v prípade záložného práva došlo k odklonu od tradičného chápania premlčania, keď sa v poslednom čase ustálil záver, že pri premlčaní záložného práva sa možno úspešne domáhať na súde určenia jeho neexistencie.

35. V konaní medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa v 2. rade ako dlžníčka uzavrela s právnym predchodcom žalovaného - Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom dňa 05.05.2011 Zmluvu o splátkovom úvere (úver na bývanie) č. XXXXXXXXXX (ďalej len ako „zmluva o úvere“) na sumu 28.000,- €. Zmluvou o zriadení záložného práva zo dňa 05.05.2011 uzavretou medzi právnym predchodcom žalovaného - Slovenskou sporiteľňou, a. s. a žalobkyňou v 1. rade bola zabezpečená pohľadávka z vyššie uvedenej Zmluvy o úvere a zmluvné strany zriadili záložné právo k nehnuteľnostiam vedených na LV. XX k. ú. Kokšov -Bakša.

36. Súd vyššie uvedenú zmluvu o splátkovom úvere posúdil podľa ust. § 52 a násl. Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy. Záložnú zmluvu posúdil podľa ust. § 151a a násl. Obč. zák.

37. Vychádzajúc z ust. § 100 ods.2 Obč. zák. sa záložné právo premlčuje (záložné právo ako majetkové právo podlieha premlčaniu). Nepremilčuje sa teda len zabezpečená pohľadávka, ale aj samotné záložné právo. Záložné právo sa ale nepremilčuje skôr, ako zabezpečená pohľadávka. Záložné právo sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, ktorá v zmysle § 101 Obč. zák. začína plynúť odo dňa, keď sa mohlo vykonať po prvý raz, t.j. odo dňa, keď vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenie pohľadávky zo zálohu. Záložné právo nie je premlčané, ak neuplynula premlčacia doba pri zabezpečenej pohľadávke; v takom prípade sa záložné právo premlčí až márnym uplynutím premlčacej doby zabezpečenej pohľadávky (viď rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 8.2.2007 sp. zn. 21Cdo/681/2006 a 21Cdo/382/2006). Pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby záložného práva, tento sa zhoduje so začiatkom plynutia premlčacej doby zabezpečovanej pohľadávky, t.j. dňom 17.10.2014 (tak ako ustálil tunajší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 17Csp/18/2018, ktorým je súd viazaný) začala plynúť táto 3-ročná premlčacia doba a uplynula dňa 17.10.2017. Vzhľadom na uvedené záložné právo (aj jeho výkon) sa premlčalo v rovnaký deň ako zabezpečená pohľadávka, t. j. dňa 17.10.2017. Žalobkyne vzniesli námietku premlčania výkonu záložného práva. Žalovaný žalobkyniam oznámil výkon záložné právo podaním zo dňa 11.12.2019, teda po uplynutí premlčacej doby. Žalobkyne sa tak vznesenou námietkou premlčania úspešne domohli určenia neexistencie záložného práva na nehnuteľnostiach uvedených vo výroku I tohto rozsudku z dôvodu premlčania záložného práva.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj na dôvody uvedené v zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, žalobkyne preukázali naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe a vzhľadom na dôvodne uplatnenú námietku premlčania súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. Podľa ust. § 263 ods. 1 CSP ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

42. O nároku na náhradu trov celého konania (vrátane trov vo veci neodkladného opatrenia a trov odvolacieho konania) súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobkyne boli v konaní úspešné, majú preto nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému, preto súd vyslovil, že žalobkyne v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu proti žalovanému. Súď zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).